

Dvaindvajseta mednarodna olimpijada iz jezikoslovja

Tajpej (Tajvan), 20.–27. julij 2025

Naloga skupinskega tekmovanja

V tej nalogi obravnavamo nekaj jezikov, ki so govorjeni v vzhodnem Nepalju in spadajo v kirantsko vejo sino-tibetanske jezikovne družine. Kot del iste jezikovne družine so kirantski jeziki daljno sorodni kitajskim jezikom, kar je razvidno iz primerjave naslednjih athparskih (kirantskih) besed z njim sorodnimi besedami v mandarinščini, kantonščini in jeziku hokkien (kitajski jezik):

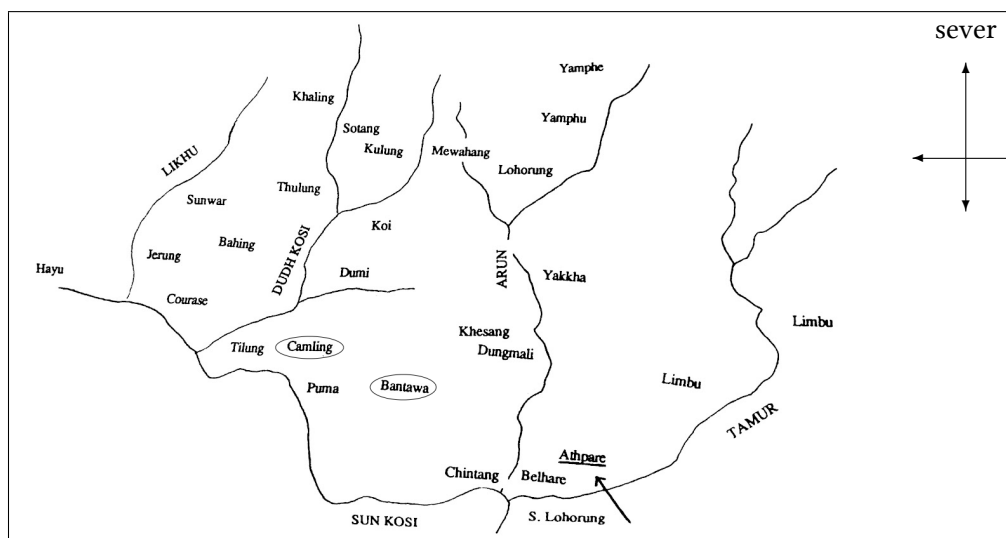
athpare	simā	<i>umreti</i>	mandarinščina	si3	<i>umreti</i>
athpare	sepma	<i>ubiti</i>	kantonščina	saat3	<i>ubiti</i>
athpare	khomma	<i>iskati</i>	hokkien	khòaⁿ	<i>videti, gledati</i>

V kirantskih jezikih se osebni zaimki lahko nanašajo na eno osebo (ednina), dve osebi (dvojina) ali več kot dve osebi (množina). Kirantski jeziki razlikujejo tudi med 'mi, vključno s tabo' (vključujoči „mi“: *mi*⁺) ter 'mi, brez tebe' (izključujoči „mi“: *mi*⁻); na primer *midva*⁺ = 'jaz + ti'. Kirantski jeziki ne razlikujejo zaimkov na podlagi spola, zato tu poenostavimo in skozi celotno nalogo uporabljamo moško obliko (*on*, *onadva*, *oni*).

Glagoli v kirantskih jezikih se spremenijo glede na osebek in predmet dejanja, a se neka glagolska oblika vseeno lahko uporabi pri več kot enem paru osebek-predmet. To je razvidno iz sledečih primerov v jeziku athpare. Glagoli so podani odebeljeno.

unna khani masedie	<i>on vas je ubil</i>
uncija khani masedie	<i>onadva sta vas ubila, oni so vas ubili</i>
khanciya aṅa asetciciṅa	<i>vidva me bosta ubila</i>
khanna anciṅa asetciciṅa	<i>ti naju⁻ boš ubil</i>

⚠ Athpare je jezik, ki ga govori približno 5000 ljudi v več vaseh v okrožju Dhankuta v vzhodnem Nepalju. Glej zemljevid spodaj.

Zemljevid območja kirantskih jezikov
(vir: Ebert 1997, *A Grammar of Athpare* 'Slovnica jezika athpare')

I. sklop. Camling

Jezik camling je kirantski jezik, ki ga govori približno 80 000 ljudi okoli okrožja Khotang. **c** = *c* v besedi *srce*. **ə** = *e* v besedi *majhen*. **h** označuje aspiracijo (pridih) predhodnjega soglasnika. **ng** = *n* v besedi *gong*. **y** = *j* v besedi *jutro*. **~** označuje nazalizacijo samoglasnika.

- (a) Spodaj je nekaj glagolov v severozahodnem narečju jezika camling in njihovi prevodi v slovenščino. Glagoli in prevodi so razdeljeni v skupine po 8, pri čemer so znotraj vsake skupine v naključnem vrstnem redu.

Povežite glagole z njihovimi prevodi.

1. takhisika	3. lodace	5. khisunga	7. khisumke
2. palodunga	4. tyoku	6. lodumka	8. talodõi
A. <i>mi⁻ ga bomo počesali</i>		E. <i>on ga je videl</i>	
B. <i>midva⁺ mu/jim(a) bova povedala</i>		F. <i>ti si nas⁻ počesal</i>	
C. <i>jaz sem ga počesal</i>		G. <i>ti mi boš povedal,</i> <i>vidva mi bosta povedala,</i> <i>vi mi boste povedali</i>	
D. <i>on mi je povedal,</i> <i>onadva sta mi povedala,</i> <i>oni so mi povedali</i>		H. <i>midva⁻ sva mu povedala</i>	

9. taprata	11. takhatine	13. khicka	15. ryunga
10. mirie	12. khice	14. prataci	16. dungi
I. <i>mi⁺ smo popili</i>		L. <i>vi boste šli</i>	
J. <i>midva⁺ se bova skregala;</i> <i>onadva se bosta skregala</i>		M. <i>ti si zakričal</i>	
K. <i>midva⁺ sva zakričala;</i> <i>onadva sta zakričala</i>		N. <i>midva⁻ sva se skregala</i>	
		O. <i>oni se bodo posmejali</i>	
		P. <i>jaz sem se posmejal</i>	

17. taidunga	19. taidaci	21. paidunga	23. idacka
18. paidacka	20. idunga	22. idaci	24. paidaci
Q. <i>jaz sem mu dal</i>		<i>onadva sta mi dala,</i> <i>oni so mi dali</i>	
R. <i>on vama je dal,</i> <i>onadva sta vama dala,</i> <i>oni so vama dali;</i> <i>vidva sta mu/jim(a) dala</i>		U. <i>on nama⁻ je dal,</i> <i>onadva sta nama⁻ dala,</i> <i>oni so nama⁻ dali</i>	
S. <i>onadva sta mu/jim(a) dala;</i> <i>on nama⁺ je dal,</i> <i>onadva sta nama⁺ dala,</i> <i>oni so nama⁺ dali</i>		V. <i>ti si mi dal,</i> <i>vidva sta mi dala,</i> <i>vi ste mi dali</i>	
T. <i>on mi je dal,</i>		W. <i>midva⁺ sva mu/jim(a) dala</i>	
		X. <i>midva⁻ sva mu/jim(a) dala</i>	

25. seine	27. khinane	29. khōna	31. tōne
26. inani	28. prainha	30. lonani	32. cainhani
Y. <i>jaz sem te pogledal,</i> <i>midva⁻ sva te pogledala,</i> <i>mi⁻ smo te pogledali</i>		<i>mi⁻ smo zakričali na tebe</i>	
Z. <i>jaz vas bom počesal,</i> <i>midva⁻ vas bova počesala,</i> <i>mi⁻ vas bomo počesali</i>		DD. <i>jaz sem vas udaril,</i> <i>midva⁻ sva vas udarila,</i> <i>mi⁻ smo vas udarili</i>	
AA. <i>jaz sem vam dal,</i> <i>midva⁻ sva vam dala,</i> <i>mi⁻ smo vam dali</i>		EE. <i>jaz te bom ubil,</i> <i>midva⁻ te bova ubila,</i> <i>mi⁻ te bomo ubili</i>	
BB. <i>jaz te bom videl,</i> <i>midva⁻ te bova videla,</i> <i>mi⁻ te bomo videli</i>		FF. <i>jaz sem vam povedal,</i> <i>midva⁻ sva vam povedala,</i> <i>mi⁻ smo vam povedali;</i> <i>jaz sem vas prodal,</i> <i>midva⁻ sva vas prodala,</i> <i>mi⁻ smo vas prodali</i>	
CC. <i>jaz sem zakričal na tebe,</i> <i>midva⁻ sva zakričala na tebe,</i>			

33. ritumcum	35. pacaidhunga	37. setumcumka	39. patyokacka
34. taphlodace	36. losungcunga	38. praidhōi	40. talodyucyu
GG. <i>ti si jim(a) povedal</i>		KK. <i>vidva mu bosta pomagala</i>	
HH. <i>jaz sem ju/jih prodal</i>		LL. <i>on me je udaril,</i> <i>onadva sta me udarila,</i> <i>oni so me udarili</i>	
II. <i>on naju⁻ je videl,</i> <i>onadva sta naju⁻ videla,</i> <i>oni so naju⁻ videli</i>		MM. <i>mi⁺ smo se jim(a) posmejali</i>	
JJ. <i>jaz bom zakričal na njega</i>		NN. <i>mi⁻ smo ju/jih ubili</i>	

- (b) Danih je še 10 glagolov, tokrat v jugovzhodnem narečju jezika camling, in njihovi prevodi v slovenščino. Povežite glagole z njihovimi prevodi. Nekateri izmed teh glagolov so enaki v obeh narečjih.

41. khamipaidhe	43. pata	45. khapaidhace	48. khangyo
42. khataphoda	44. tata	46. khatapaidhine	49. khata
		47. khakhanga	50. mita
OO. <i>ti si prišel;</i> <i>on je ga prinesel</i>		TT. <i>on ga bo pogledal</i>	
PP. <i>on me/naju[±]/nas[±] je pogledal</i>		UU. <i>on je šel</i>	
QQ. <i>ti si mi/nam(a)⁻ pomagal</i>		VV. <i>oni bodo zakričali na mene/naju[±]/nas[±]</i>	
RR. <i>on je zakričal</i>		WW. <i>oni so prišli</i>	
SS. <i>vi boste zakričali na mene/naju⁻/nas⁻</i>		XX. <i>onadva bosta zakričala na mene/naju[±]/nas[±]</i>	

II. sklop. Bantawa

Jezik bantawa je kirantski jezik, ki ga govori približno 160 000 ljudi okoli okrožja Bhojpur v vzhodnem Nepal, vzhodno od okrožja Khotang. $c = c$ v besedi *srce*. ^h označuje aspiracijo (pridih) predhodnjega soglasnika. $i \approx u$ v besedi *ura*, ampak brez zaokroženih ustnic. $\eta = n$ v besedi *gong*. $w = w$ v angleški besedi *watch*. $y = j$ v besedi *jutro*. ʔ je soglasnik (tako imenovani glotalni ali glasilčni zapornik).

- (c) Na naslednjih straneh je podanih nekaj glagolov v jeziku bantawa. Glagoli in prevodi so razdeljeni v skupine po 12, pri čemer so znotraj vsake skupine v naključnem vrstnem redu.

Povežite glagole z njihovimi prevodi.

1. tisici	4. tatcuŋcuʔa	7. ittacu	10. ici
2. paranyan	5. setniŋni	8. tiʔiyaŋa	11. patŋa
3. patna	6. tiʔittu	9. pattum	12. pattuŋ
A. <i>midva⁻ sva te/vaju/vas ubijala,</i> <i>mi⁻ smo te/vaju/vas ubijali;</i> <i>midva⁻ te/vaju/vas ubijava,</i> <i>mi⁻ te/vaju/vas ubijamo</i>		<i>jaz bom zakričal na njega</i>	
B. <i>mi⁺ smo zakričali na njega;</i> <i>mi⁺ bomo zakričali na njega</i>		F. <i>jaz sem kričal</i>	
C. <i>jaz bom zakričal</i>		G. <i>ti si se smejal</i>	
D. <i>jaz sem zakričal na tebe;</i> <i>jaz bom zakričal na tebe</i>		H. <i>ti si se mu posmejal;</i> <i>ti se mu boš posmejal</i>	
E. <i>jaz sem zakričal na njega;</i>		I. <i>midva⁻ ga prinašava</i>	
		J. <i>vidva bosta umrla</i>	
		K. <i>midva⁺ sva se mu posmejala</i>	
		L. <i>midva⁺ se bova posmejala</i>	

13. nik ^h at	16. nik ^h attaci	19. ik ^h atta	22. nik ^h attin
14. ik ^h atcu	17. tik ^h atcu	20. tik ^h atnin	23. nik ^h attaciʔa
15. ik ^h attanŋiŋ	18. tik ^h atŋa	21. tik ^h attanŋiŋ	24. tik ^h atŋanŋiŋ
M. <i>ti si naju⁻/nas⁻ vzela,</i> <i>vidva sta naju⁻/nas⁻ vzela,</i> <i>vi ste naju⁻/nas⁻ vzeli;</i> <i>ti naju⁻/nas⁻ boš vzela,</i> <i>vidva naju⁻/nas⁻ bosta vzela,</i> <i>vi naju⁻/nas⁻ boste vzeli</i>		R. <i>vi ste me vzeli</i>	
N. <i>onadva sta me vzela</i>		S. <i>vi me boste vzeli</i>	
O. <i>on naju⁻ je vzela,</i> <i>onadva sta naju⁻ vzela,</i> <i>oni so naju⁻ vzeli</i>		T. <i>ti me boš vzela</i>	
P. <i>onadva ga bosta vzela</i>		U. <i>vidva ga bosta vzela</i>	
Q. <i>on naju⁺/vaju je vzela,</i> <i>onadva sta naju⁺/vaju vzela,</i> <i>oni so naju⁺/vaju vzeli</i>		V. <i>on te bo vzela,</i> <i>onadva te bosta vzela,</i> <i>oni te bodo vzeli</i>	
		W. <i>on vas je vzela,</i> <i>onadva sta vas vzela,</i> <i>oni so vas vzeli;</i> <i>on vas bo vzela,</i> <i>onadva vas bosta vzela,</i> <i>oni vas bodo vzeli</i>	
		X. <i>oni so ga vzeli</i>	

25. iptuŋ	28. k^hamyumcimka	31. tiwacuci	34. wattacuʔa
26. tiʔinacuci	29. itnanin	32. incuʔa	35. pim
27. waknaci	30. k^hattu	33. tik^hansumcim	36. t^haktumka
Y. <i>mi⁻ smo ga prinesli gor; mi⁻ ga bomo prinesli gor</i>		vi ju/jih boste poslali	
Z. <i>jaz sem se vam posmejal; jaz se vam bom posmejal</i>		FF. <i>on ga je vzel; on ga bo vzel</i>	
AA. <i>vidva sta ju/jih prodala</i>		GG. <i>midva⁻ ga bova prodala</i>	
BB. <i>jaz sem vaju prisilil vstopiti; jaz vaju bom prisilil vstopiti</i>		HH. <i>mi⁻ smo ju/jih gledali; mi⁻ ju/jih gledamo</i>	
CC. <i>vidva ju/jih bosta prisilila (to) nositi</i>		II. <i>jaz sem ga dal spat; jaz ga bom dal spat</i>	
DD. <i>midva⁻ sva ga prisilila (to) nositi</i>		JJ. <i>mi⁺ smo mu dali; mi⁺ mu bomo dali</i>	
EE. <i>vi ste ju/jih poslali;</i>			

37. mik^hiya	40. mik^hiyaja	43. imsinka	46. waruŋu
38. imca	41. k^hin	44. k^hatyaŋ	47. k^hat
39. k^haraŋaci	42. waŋaŋ	45. mik^hiyaja	48. t^haŋŋa
KK. <i>jaz sem vstopil</i>		QQ. <i>on hodi</i>	
LL. <i>midva⁺ sva hodila; onadva sta hodila</i>		RR. <i>mi⁺ smo se skregali; mi⁺ se bomo skregali</i>	
MM. <i>mi⁻ smo pospali; mi⁻ bomo pospali</i>		SS. <i>midva⁻ bova pospala</i>	
NN. <i>oni so se skregali</i>		TT. <i>oni se kregajo</i>	
OO. <i>jaz bom prišel gor</i>		UU. <i>on bo šel</i>	
PP. <i>oni so se kregali</i>		VV. <i>on je to nosil</i>	

III. sklop. Camling in bantawa

- (d) Na tej strani je nekaj glagolskih besednih zvez v slovenščini (1–36) in nekaj glagolskih oblik v jezikih camling (A–O) in bantawa (AA–OO).

Vsaka glagolska besedna zveza v slovenščini ima pripadajočo glagolsko obliko v natanko enem izmed jezikov camling ter bantawa. Povežite vsako slovensko glagolsko besedno zvezo z njeno pripadajočo kirantsko glagolsko obliko. Nekaj kirantskih glagolskih oblik pripada več kot eni glagolski besedni zvezi v slovenščini.

1. <i>onadva sta nas⁻ prinesla čez</i>	19. <i>vi ste (to) vrgli v njih</i>
2. <i>on me je srečal</i>	20. <i>mi⁺ smo ju opozorili</i>
3. <i>ti si me pošiljal</i>	21. <i>vi mu nagajate</i>
4. <i>midva⁻ sva zaplesala za njiju</i>	22. <i>oni nas⁻ bodo objeli</i>
5. <i>onadva bosta (to) pustila za tebe</i>	23. <i>vidva me bosta zmotila</i>
6. <i>jaz ju bom uščipnil</i>	24. <i>oni so (to) ubili za tebe</i>
7. <i>mi⁻ bomo rekli</i>	25. <i>vi ste naju⁻ poprosili</i>
8. <i>vidva sta me počesala</i>	26. <i>on bo (to) pustil za tebe</i>
9. <i>ti si to zmlél</i>	27. <i>vidva sta naju⁻ poprosila</i>
10. <i>oni jima bodo pomagali</i>	28. <i>on ga je prinesel dol</i>
11. <i>midva⁻ jih kličeva</i>	29. <i>onadva sta (to) ubila za tebe</i>
12. <i>on me bo brcnil</i>	30. <i>midva⁺ jih bova pometla</i>
13. <i>on jih je pometel</i>	31. <i>mi⁺ bomo rekli</i>
14. <i>on naju⁺ ščipa</i>	32. <i>jaz jih bom zmlél</i>
15. <i>on vas bo poteptal</i>	33. <i>on nas⁻ je prinesel čez</i>
16. <i>on nas⁻ bo objel</i>	34. <i>mi⁺ bomo to vrgli</i>
17. <i>ti si jima pomagal</i>	35. <i>on bo to položil</i>
18. <i>oni vas bodo poteptali</i>	36. <i>ti si jih obdržal</i>

camling (severozahodno narečje)

A. bikucyu	F. pakyo	K. takhlakine
B. chikõicãi	G. paphlodocyo	L. tangaide
C. horsumne	H. ringike	M. tangakacka
D. ityu	I. tahordumcum	N. tangasyucyu
E. pabaidika	J. taiku	O. taseida

bantawa

AA. bikcuci	FF. nib ^h emsinka	KK. tik ^h ansanyan
BB. butcuncuciʔa	GG. nic ^h ikciŋci	LL. tinetŋaŋciŋ
CC. ceŋsumcim	HH. t ^h optacuciʔa	MM. tip ^h asuci
DD. id ^h apɲa	II. tik ^h ittanɲiŋ	NN. wintuŋciŋ
EE. ituwan	JJ. ticurumyum	OO. yiŋin

(e) Prevedite te glagole iz jezika camling v slovenščino, pri čemer podajte vse možne pomene:

i. idum	iii. rinaci	v. khangucyu
ii. talosumcumne	iv. tadungdi	vi. tadungace

(f) Prevedite te glagole iz jezika bantawa v slovenščino, pri čemer podajte vse možne pomene:

i. ticattanɲiŋ	iii. tiduŋyan	v. taciŋciʔa	vii. paraŋa
ii. niseran	iv. piwacu	vi. nitaraci	viii. iptuci

(g) Prevedite v jezik bantawa:

i. vidva vstopata	iii. ti ga prodajaš
ii. jaz sem jih dajal spat	iv. onadva ju češeta

(h) Prevedite v jezik bantawa in camling (pri čemer podajte rešitev v obeh camlinških narečjih, če se njuna rešitev razlikuje):

i. mi ⁻ ga bomo prinesli	vii. midva ⁺ sva šla
ii. on nama ⁻ je dal	viii. vi boste zakričali na mene
iii. midva ⁻ bova prišla	ix. onadva se vama bosta posmejala
iv. onadva vas bosta počesala	x. oni so umrli
v. midva ⁻ sva te ubila	xi. on mu je pomagal
vi. mi ⁻ smo se skregali	xii. vi ga boste ubili

—Samuel Ahmed

Uredniki: Samuel Ahmed, Ákos Blaskovics, Ivan Deržanski (tehn. ur.), Shinjini Ghosh, Ksenija Giljarova, Stanislav Gurevič, Boris Iomdin, Bruno L'Astorina, Eimear McKnight, Dan-Mircea Mirea, Tung-Le Pan (gl. ur.), Aleksejs Peguševs, Jan Petr, Aleksandr Piperski, Marija Rubinštejn, Kazune Sato, Milena Veneva, Elisija Warner.

Slovensko besedilo: Ana Meta Dolinar.

Srečno!

Dvaindvajseta mednarodna olimpijada iz jezikoslovja

Tajpej (Tajvan), 20.–27. julij 2025

List za odgovore

Ekipa:

⚠ Dodatna razlaga, poleg odgovorov, ni potrebna, niti ne bo ocenjena.

I. sklop.

(a)

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.
17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.
25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.
33.	34.	35.	36.	37.	38.	39.	40.

(b)

[illegible]

II. sklop.

(c)

[illegible]

III. sklop.

(d)

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.
25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.	35.	36.

(e)

- i. idum — _____
- ii. talosumcumne — _____
- iii. rinaci — _____
- iv. tadungdi — _____
- v. khangucyu — _____
- vi. tadungace — _____

(f)

- i. ticattaŋciŋ — _____
- ii. niseran — _____
- iii. tidunyan — _____
- iv. piwacu — _____
- v. taciŋciʔa — _____
- vi. nitaraci — _____
- vii. paraŋa — _____
- viii. iptuci — _____

(g)

- i. vidva vstopata — _____
- ii. jaz sem jih dajal spat — _____
- iii. ti ga prodajaš — _____
- iv. onadva ju češeta — _____

(h)

	bantawa	camling
i. <i>mi⁻ ga bomo prinesli</i>		
ii. <i>on nama⁻ je dal</i>		
iii. <i>midva⁻ bova prišla</i>		
iv. <i>onadva vas bosta počesala</i>		
v. <i>midva⁻ sva te ubila</i>		
vi. <i>mi⁻ smo se skregali</i>		
vii. <i>midva⁺ sva šla</i>		
viii. <i>vi boste zakričali na mene</i>		
ix. <i>onadva se vama bosta posmejala</i>		
x. <i>oni so umrli</i>		
xi. <i>on mu je pomagal</i>		
xii. <i>vi ga boste ubili</i>		